

Яков поселился в стране, где жил его отец, — в земле ханаанской.

1 א וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען

Вот история семьи Яакова. Семнадцатилетний Йосеф пас овец, помогая в этом своим братьям, сыновьям Бильги и Зильпы, жен его отца. И приносил Йосеф отцу худые, порочащие вести о [братьях].

2 ב אלה תלדות יעקב בן-שבע-עשרה שנה היה רעה את-אחיו בצאן והוא נער את-בני בלהה ואת-בני זלפה ונשי אביו ויבא יוסף את-דבתם רעה אל-אביהם

Израиль же любил Йосефа больше, чем прочих сыновей, потому что тот родился у него в старости. Он подарил [Йосефу] разноцветную рубаху.

3 ג וישׂראל אהב את-יוסף מקל-בניו כי-בן-זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים

Братья увидели, что отец лобит его больше, чем прочих, и возненавидели его так, что не могли с ним мирно разговаривать.

4 ד ויראו אחיו כי-אתו אהב אביהם מקל-אחיו וישׂנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם

Йосефу приснился сон. Он рассказал его братьям, и те только сильнее возненавидели его.

5 ה ויהלם יוסף חלום ויגיד לאחיו ויוספו עוד שׂנא אתו

Он сказал им: — Послушайте, какой сон мне приснился!

6 ו ויאמר אליהם שמעו-נא החלום הזה אשר חלמתי

Вот вяжем мы снопы посреди поля, и вдруг мой сноп поднялся и стал прямо, а ваши снопы окружили мой сноп и поклонились ему.

7 ז והנה אנטנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם-נצבה והנה תסבינה אלמתיכם והשתחווין לאלמתי

Сказали ему братья: — Ты что же, царствовать будешь над нами, будешь нами править?! И возненавидели его еще больше — за его сны и за его рассказы.

8 ח ויאמרו לו אחיו המלך המלך עלינו אם-משול תמשל בנו ויוספו עוד שׂנא אתו על-חלמתי ועל-דבריו

А [Йосефу] снова приснился сон, и он пересказал его братьям. — Вот, приснился мне еще сон, — сказал [Йосеф], — будто солнце, луна и одиннадцать звезд поклонились мне.

9 ט ויהלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה השמש והירח אחד עשר כוכבים משתחווים לי

Когда он рассказал [об этом сне] отцу и братьям, то отец отругал его, сказав: — Что это за сон тебе приснился?! Неужели мы — я, и твоя мать, и твои братья — придем и поклонимся тебе до земли?

10 י ויספר אל-אביו ואל-אחיו ויגער-בו אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת הבוא נבוא אנני ואמר ואחירי להשתחוו לך ארצה

Братья завидовали [Йосефу], а отец запомнил этот рассказ.

11 יא ויזקאו-בו אחיו ואביו שמר את-הדבר

[Однажды] братья [Йосефа] отправились пасти отцовский скот в Шхем.

12 יב וילכו אחיו לרעות את-צאן אביהם בשכם

— Твои братья, — сказал Израиль Йосефу, — пасут [скот] в Шхеме. Я посылаю тебя к ним. — Я готов, — сказал ему [Йосеф].

13 יג ויאמר ישׂראל אל-יוסף הלוא אחירי רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני

— Пойди же, посмотри, — сказал ему [Израиль], — все ли благополучно с твоими братьями и стадами, и сообщи мне ответ. Он отправил его из долины Хеврона, и [Йосеф] пришел в Шхем.

14 יד ויאמר לו לך-נא ראה את-שלוש אחירי ואת-שלוש הצאן והשבני דבר וישׂלחהו מעמק כרזון ויבא שקמה

Когда он блуждал в поле, ему повстречался какой-то человек. Спросил его этот человек: — Что ты ищешь?

15 טו וימצאהו איש והנה תעה בשדה וישׂאלהו האיש לאמר מה-תבקש

— Я ишу своих братьев, — ответил [Йосеф]. — Прошу, скажи мне, где они пасут [скот]?

16 טז ויאמר את-אחירי אנכי מבקש היגידה-נא לי איפה הם רעים

— Они ушли отсюда, — сказал тот муж. — Я слышал, как они говорили: “Давайте пойдём в Дотан”. Йосеф отправился следом за братьями и нашел их в Дотане.

17 יז ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אמרים נלכה דתניה וילך יוסף אחר אחיו וימצאם בדתן. יח ויראו אתו מרחק ובטרים יקרבו אליהם ויתנבלו אתו להמיתו

Они заметили его издали и, пока он приближался к ним, замыслили его убить.

18 יח ויראו אתו מרחק ובטרים יקרבו אליהם ויתנבלו אתו להמיתו

— Вот он идет, этот сновидец! — сказали

19 יט ויאמרו איש אל-אחיו הנה בעל החלמות הלךה בא

21	כא	וַיִּשְׁמַע אֱרֹאֵן וַיִּצְלָחוּ מִן הַיָּם וַיֵּלְכוּ בַּיָּם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל וְנָתַן לְךָ רֵעוּבֵן וְשָׁמַע אֶת-דְּבָרָיו וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁמַע אֶת-דְּבָרָיו וַיִּשְׁמַע	
— Не проливайте крови! Бросьте его лучше вон в ту яму посреди пустыни, но не поднимайте на него руку, — сказал им Реувен, чтобы спасти [Йосефа] от них и вернуть его к отцу.	22	כב	וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים רֵעוּבֵן אֶל-תְּשַׁכְּחוּ-דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל-הַבּוֹר זֶה הָאֵשֶׁר בְּמִדְבַר וְגַד אֶל-תְּשַׁלְּחוּ-בּוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבוֹ אֶל-אָבִיו
Когда Йосеф приблизился к братьям, они сорвали с Йосефа его рубаху — разноцветную рубаху, что была на нем, — схватили его и бросили в яму.	23	כג	וַיְהִי כְּאֲשֶׁר-בָּא יוֹסֵף אֶל-אֶחָיו וַיִּפְשִׁטוּ אֶת-יוֹסֵף אֶת-כְּתֹנֶתוֹ אֶת-כְּתֹנֶת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו
Яма была пуста, воды в ней не было.	24	כד	וַיִּקְרָהוּ וַיִּשְׁלַכוּ אֹתוֹ הַבְּרָה הַבּוֹר וְרַק אֵין בּוֹ מַיִם
Как только они сели за трапезу, то взглянули и увидели: караван ишмаэлитов идет из Гильада. Их верблюды были нагружены пряностями, бальзамом и ладаном; они направлялись в Египет.	25	כה	וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל-לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וַהֲנֵה אַרְחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִלְּעֵד וַיִּמְלִיחֵם נְשִׂאִים נְכֹאֵת וְצִי וְלֵט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיִמָה
Сказал Йегуда своим братьям: — Какая нам выгода, если мы убьем брата и скроем его кровь?	26	כו	וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-אֶחָיו מַה-בְּצַע כִּי נַהַרְגֶנּוּ אֶת-אֶחָינוּ וְכִסִּינוּ אֶת-דָּמוֹ
Давайте продадим его ишмаэлитам, и тогда наши руки будут чисты. Ведь он — наш брат, наша плоть. И братья согласились с ним.	27	כז	לָכוּ וְנִמְכְּרוּנוּ לְיִשְׁמַעְאֵלִים וְנָתַנוּ אֶל-תְּהֵי-בּוֹ כִּי-אֶחָינוּ כְּשָׂרוֹנוֹ הוּא וַיִּשְׁמַעוּ אֶחָיו
Когда купцы из Мидьяна проходили мимо, [братья] вытащили Йосефа из ямы и продали Йосефа этим ишмаэлитам за двадцать [шекелей] серебра, а те увели Йосефа в Египет.	28	כח	וַיַּעֲבְרוּ אַנְשִׁים מִדְּמִיָּנַיִם סוֹרְרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת-יוֹסֵף מִן-הַבּוֹר וַיִּמְכְּרוּ אֶת-יוֹסֵף לְיִשְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיְבִיאוּ אֶת-יוֹסֵף מִצְרָיִמָה
Реувен вернулся к яме, и вот — Йосефа нет в яме! [Реувен] разорвал на себе одежду, вернулся к братьям и сказал: — Мальчика нет! Куда мне деваться?!	29	כט	וַיָּשָׁב רֵעוּבֵן אֶל-הַבּוֹר וַהֲנֵה אֵין-יוֹסֵף בְּבוֹר וַיִּקְרַע אֶת-בְּגָדָיו
Взяли они рубаху Йосефа, зарезали козла и окунули рубаху в его кровь.	30	ל	וַיָּשָׁב אֶל-אֶחָיו וַיֹּאמֶר הַלֵּד אֵינּוּ וְאֵנִי אֵנָה אֲנִי-בָא
Они отправили разноцветную рубаху [с посланниками]; те принесли ее к их отцу и сказали: — Вот что мы нашли! Посмотри — это рубаха твоего сына или нет?	31	לא	וַיִּקְחוּ אֶת-כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֹטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת-הַכְּתֹנֶת בְּדָם
Узнал ее [Яков] и воскликнул: — Рубаха моего сына! Дикий зверь сожрал его! Растрезан Йосеф, растрезан!	32	לב	וַיִּשְׁלְחוּ אֶת-כְּתֹנֶת הַפָּסִים וַיְבִיאוּ אֶל-אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מִצְאָנוּ הַכֹּרֶן-נָא הַכְּתֹנֶת בְּנֵךְ הוּא אִם-לֹא
Яков разорвал свои одежды, препоясался рубищем и скорбел о сыне много дней.	33	לג	וַיִּפְרֶה וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנֵי חַיָּה רָעָה אֶכְלָתָהּ טָרֵף טָרֵף יוֹסֵף
Пришли все его сыновья и дочери, чтобы утешить его, но он не принимал утешений и говорил: “Скорбя, сойду я к сыну в могилу!” Так отец оплакивал [Йосефа].	34	לד	וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלְתָיו וַיִּשֶׂם שָׁק בְּמַתְנָיו וַיִּתְאָבֵל עַל-בְּנוֹ מַיִם רַבִּים
А мидьянитяне продали [Йосефа] в Египет, царедворцу фараона Потифару, начальнику забойщиков [скота].	35	לה	וַיִּקְמוּ כָל-בְּנָיו וְכָל-בָּתְּרֵי לְנַחְמוֹ וַיִּמָּאֵן לְהַתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי-אֵרֶד אֶל-בְּנֵי אָבִל שְׂאֵלָה וַיִּבֶךְ אֹתוֹ אָבִיו
	36	לו	וַהֲמַדְנִים מְכָרוּ אֹתוֹ אֶל-מִצְרַיִם לְפוֹטִיפָר סָרִיס פְּרַעֲהַ שֶׁר הַטְּבָחִים

